

Ἡ ὀδικὴ σύνδεση τῆς Ἠπείρου μετὰ τὴ Θεσσαλία

Γιὰ τὸ θέμα τῆς σύνδεσης τῆς Νότιας Ἠπείρου, Νομοὶ Ἄρτας, Πρέβεζας κλπ, τὰ «Τζουμερκιώτικα Νέα» ἔχουν πολλὰς φορές γράψει. Σήμερα ὁμοῦ, γιὰ ἄλλη μιὰ φορά θὰ γράψουν, γιὰ τὸ κείμενον ποῦ μᾶς ἔστειλε ὁ κ. Δημήτριος Φ. Καρατζένης δικηγόρος καὶ τέως βουλευτὴς μαζί με ὁμιλίες στὴ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων Γεωργίου Κουτίκα καὶ Στεφ. Δραγοῦμη μᾶς ὑποχρεῶνουν, γιὰ μιὰ ἀκόμα φορά νὰ ἀσχοληθοῦμε μετὰ τὸ σοθαρὸ αὐτὸ θέμα.

Ἡ ὁδοσ Ἀρτῆς Τρικαλῶν Οὐδέποτε ξεχώστηκε καὶ οὐδέποτε ἔγινε

ΔΗΜ. Φ. ΚΑΡΑΤΖΕΝΗ

Ἀμέσως μετὰ τὴν προσάρτησιν τῆς Ἄρτῆς εἰς τὸ Ἐλεύθερον Ἑλληνικὸν Κράτος εἶχε ἐπισημανθῆ ἡ ἀναγκαῖότης τοῦ δρόμου αὐτοῦ διὰ στρατιωτικὰς ἀνάγκας. Καὶ πρὸς τοῦτο καταρτίσθησαν διαγράμματα καὶ συνετάγησαν προϋπολογισμοί, τὰ ὅποια καθὲς χρόνον ἐξεσκονίζοντο καὶ πάλιν ἐτίθεντο εἰς τὴν ἐπιτροπὴν. Καὶ ἂν τότε ὁ δρόμος αὐτὸς συνεδιάζετο μετὰ τὰς Στρατιωτικὰς ἀνάγκας, στήμερον ἔχει καὶ πρόσθετον σημασίαν, χωρὶς νὰ ἐκλείψει ἡ Στρατιωτικὴ, διὰ τὴν διακίνησιν τῶν ἐν ἀναμονῇ Ἀγροτικῶν προϊόντων τῶν Νομιῶν Ἄρτῆς, Πρέβεζας πρὸς τὴν Θεσσαλίαν καὶ τὴν Ἐβρώπην.

Ἀς σκεφθῶν οἱ παλαιότεροι τοῦ 40, ἂν διὰ τῆς εἰσβολῆς τῶν οἱ Ἴταλοι κατελάμβανον τὴν Κατάραν καὶ συνεπῶς καὶ τὴν Θεσσαλίαν, ποῖα καταστροφὴ ἀνέμενε τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὰς πούτας ἡμέρας τοῦ Πολέμου. Οἱ στρατοὶ μᾶς θὰ ἔμειναν ἀνατεταμένοντες ἐπὶ τὴν ἐπαρχίαν Τζουμέρκων. Κατὰ τὴν ἐποχὴν λοιπὸν ἐκείνην ὁ ἀείμνηστος Κομμουνιστοὶ εἶχεν ἔλθει εἰς τὴν Ἄρταν, καὶ τῶ ἔγένοντο πολλοὶ παραστάσεις δι' αὐτὸ. Τότε διέταξε τὴν διαχώρισιν τῆς ὁδοῦ μεταξὺ Ἄρτῆς καὶ Καλαρυτιῶν, καὶ ἐν διαστήματι 6 μηνῶν συνετέλεσθησαν τὰ 2)3 τῆς ὁδοῦ ταύτης. Ἐκτοτε πολλαὶ διαταγαὶ ἐξεδόθησαν καὶ ὁμοῦ ἐλάχιστον προὐχώρησε τὸ ἔργον, ὑπολείπονται δὲ ἀκόμη 10 ἢ 12 ἢ τὸ πολὺ 14 χιλιόμετρα πρὸς ἀποπεράτωσιν. Ἐπειδὴ ἡ ὁδὸς αὕτη εἶναι ἐθνικὴ, καὶ ἐπειδὴ τὸ μῆκος ἀποπερατωθῆν τιμῆμα εἶναι εἰς τὸ μέσον, παρακαλῶ τὴν Κυβέρνησιν, ἵπως λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν σύστασίν μου ταύτην, καὶ ἀγαγῆται καὶ διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ὁδοῦ ταύτης μικρὰν τινα πίστωσιν.

ΣΤ. ΔΡΑΓΟΤΜΗΣ, Λαμβάνων ἀφορμὴν πρόσθετον ἐξ ἑσων μου. Ὁ ἐπισημοὺς ἐπὶ τὸν ἀποπεράτωσιν τῆς ὁδοῦ ταύτης ἐπὶ τὴν ἐπαρχίαν Τζουμέρκων.

μου. Οἱ στρατοὶ μᾶς θὰ ἐπιεί-
ναν ἑκατέρωθεν τῆς Πίνδου
χωρὶς νὰ δύνανται νὰ βοηθή-
σουν ὁ εἰς τὸν ἄλλον. Καὶ ἐνῶ
αἱ προπολεμικαὶ κυβερνήσεις
ἐγνώριζαν τὴν στρατιωτικὴν ἀ-
ξίαν τοῦ θρόνου αὐτοῦ δὲν προ-
χωροῦσαν εἰς τὴν κατασκευὴν
του. Ἄς ἐλπίζουμε τώρα. Ὁ
Καοσιμανλῆς ποῦ εἶχε πολλὰ
χρόνια τὴν κυβέρνησιν σὰ γέ-
νεια τοῦ ἐνδιαφέρετο γιὰ τίς με-
γάλης ἀρτηρίας πρὸς τὰ σύνορα
καὶ γιὰ ἐντυπωσιακὰ ἔργα, γύ-
ρω ἀπὸ τὴν Ἀθήνα. Δὲν ἤθελε
νὰ ἀκούσει γιὰ τὰς ἀνάγκας
τῆς ἐπαρχίας, ποῦ ἦσαν καὶ ἀ-
κρως ζωτικά. Ἀφορμὴ γιὰ τὸ
σημείωμα αὐτὸ μᾶς ἔδωσε μί-
α ἑμίλια εἰς τὴν Βουλὴν τοῦ τότε
βουλευτοῦ Ἄρτης Κων. Κου-
τίκα καὶ τοῦ πρώην πρωθυπου-
ροῦ Στεφάνου Δραγώμη, ποῦ
ἦς τις ἔεθον βλοῖ οἱ Ἄρτινοι.
Βουλὴ Ἑλλήνων.

Συνεδρία 14 Ἰουλίου 1899.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Εἰσεργάμεθα εἰς
τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.

Πρώτον ἀντικείμενον αὐτῆς
εἶναι ἡ δευτέρα συζήτησις τοῦ
νομοσχεδίου περὶ ἐγκρίσεως
προϋπολογισμῶν ὀλικῆς δαπά-
νης διὰ τὴν κατασκευὴν δια-
φόρων ἔργων ὁδοποιίας.

ΚΟΤΤΙΚΑΣ. Ἐπὶ τῇ εὐ-
καιρίᾳ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ νο-
μοσχεδίου περὶ ὁδοποιίας ἤθε-
λον παρακαλέσει τὴν κυβέρνη-
σιν, ὅπως λάβῃ πόνον ἢ ἐπι-
ἐπανορθώσεως ἀδικήματος με-
γίστου, τὸ ὅποιο προσιγίνεται
εἰς τὸν νομὸν Ἄρτης. Ἐκεῖ
διεπαράχθη μίᾳ ὁδῷ μεταξὺ
Ἄρτης καὶ Καλαορυτιῶν, διότι
κατὰ τὸ ἔτος 1881, ἅμα τῇ
προσάρτησει, ἐπὶ τῆς ὑπουργίας
τοῦ ἀειμνήστου Κομμουνδούρου
καὶ πρὶν εἶτι συντελεσθῇ ἡ προ-
σάρτησις τῶν ἄλλων ἐπαγωγῶν
ἐν Θεσσαλίᾳ, ἡ ἐπαρχία Τζου-
μέων συνεικοινώνει μετὰ τῆς
Ἄρτης διὰ τῆς δεξιᾶς ὄχτης
τοῦ ποταμοῦ, ὅπου ἦτο καὶ
δοαχυτέα ἢ ἀπόστασις κατὰ ἑ-
ἄρας ὀλοκλήρους, μετὰ δὲ τὴν
προσάρτησιν δὲν ἦτο δυνατόν
νὰ διεοργηθῇ ἡ ὁδὸς διὰ τῆς
δεξιᾶς ὄχτης, καθόσον τὸ δεξιὸν
μέρος εἰσείεν εἰς τὸ ὀθωμανικόν,
καὶ τοιοῦτοτρόπως ἐδιχοτομήθη

πρὸ καινῶν εἶπεν ὁ ἐντιμὸς συ-
λευτῆς ἐξ Ἄρτης, ἵνα ὑποβάλω,
ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τοῦ νομοσχε-
δίου τούτου καὶ ἐξετάζων τὴν
ἀρχὴν αὐτοῦ, εἰς τὴν κυβέρνη-
σιν γνώμην, ἣτις μοι φαίνεται
ὅτι ἀφορᾷ εἰς θέμα μεταξὺ τῶν
ποῶτων ἐξεταστέον. ἐν τῇ φρο-
ντίδι περὶ ἐπανορθώσεως πραγ-
μάτων σχετιζομένων μετὰ τῆς
ἐθνικῆς πολιτικῆς.

Ἐλεγον προχθές, ὅτι φρονῶ
ὅτι ἐκ τῶν περισσευμάτων, ἀ-
τινα ἐλπίζομεν ὅτι ἀπὸ ἔτους
εἰς ἔτος θέλομεν ἔχει ἀδύνατό-
μενα, ποσὸν τι σταθερῶς κατ'
ἔτος πρέπει νὰ προσδιορίζηται
εἰς δαπάναν ἐπανορθωτικῶν τῶν
ἐλλείψεων τῶν σχετιζομένων
πρὸς τὰ καθήκοντα τὰ στρατιω-
τικά τῆς Ἑλλάδος ἐν σχέσει
πρὸς τὴν ἐθνικὴν ὑπόθεσιν, ἣ-
τις πάντοτε ὑφίσταται. Δὲν εἶ-
ναι δυνατόν νὰ γίνηται λόγος
τις περὶ ὁδοποιίας καὶ νὰ μὴ
τκέπηται τις, ὅτι συγχωνοῦνται
μεταξὺ Θεσσαλίας καὶ Ἠπείρου
δὲν ὑπάρχει. Εἶναι μελετημέ-
νη ἡ ὁδὸς ἢ ἀπὸ Ἄρτης εἰς τὰς
Πύλας τῆς Θεσσαλίας ἀπὸ μαν-
κρῶν ἐτῶν, εἶναι τὰ διαγράμ-
ματα καὶ οἱ προϋπολογισμοὶ ἔ-
τοιμοι, ἀλλ' ὡς ἐκ τῆς μεγάλης
δαπάνης ἐδίστασαν πάντοτε αἱ
κυβερνήσεις νὰ προβῶσιν εἰς ἐκί-
τέλεσιν ἔργου, οὐ ἄνευ ἡ συγ-
χωνοῦνται μετὰ τῆς Ἠπείρου καὶ
Θεσσαλίας εἶναι ἀδύνατος, ἐκ-
τός ἐάν λάβῃ τις τὴν κατὰ θά-
λασσαν ὁδόν. Τὸ ἔργον εἶναι
σπουδαιότατον, εἶναι δὲ καὶ δα-
πανηρότατον, ἀλλὰ νομίζω ὅτι
ἐπιβάλλεται καθήκον εἰς τὴν
Κυβέρνησιν, — καὶ παρακαλῶ
τὴν Βουλὴν νὰ συστήσῃ τοῦτο
εἰς αὐτήν. — νὰ φροντίσῃ ἀπὸ
τοῦδε, ἵνα καταχωρίζηται κατ'
ἔτος εἰς τὸν προϋπολογισμὸν
ποσὸν τι, ἀνάλογον πρὸς τὴν
εὐπορίαν τῆς χώρας, εἰς τό-
πον ὅστε μετὰ τινος ἔτη νὰ δυ-
νηθῶμεν νὰ ἴδωμεν ἀποκατε-
στημένην τὴν συγχωνοῦνται με-
ταξὺ Ἄρτης καὶ Πυλῶν Θεσ-
σαλίας, ὅπλ. ὑφισταμένην τὴν
εὐκολίαν νὰ ἐπικοινωνῇ ὁ Ἑλ-
ληνικὸς στοατὸς μετὰ τῆς Ἠπεί-
ρου καὶ Θεσσαλίας ἐν καιρῷ ἀ-
νάγκης ἢ ἀνάγκη δὲ δυνατόν
(Συνέχεια στή σελ. 3)

Η ΟΔΙΚΗ ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

(Συνέχεια από τη σελ. 2)

νά επέλθη απροσδοκίτως. Εάν ενθουσιασμαι καλώς, ο προϋπολογισμός της δαπάνης του έργου τούτου εξικνείται μέχρι 2 εκατομμυρίων δραχμῶν· θεαίως δὲ ταιούτη δαπάνη εἶναι ἀδύνατον νά ἀναγραφῆ ἀμέσως εἰς τόν ποσῦπολογισμὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, ἀλλὰ θεαίως κατανομομένη εἰς 5 ἢ 6 ἔτη θέλει ἐπιτρέψει εἰς ἡμᾶς νά ἴδωμεν ἐγκαίρως κατηρτισμένον ἔργον πρωτίστης σημασίας.

